

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ
TÜTÜN İLE MÜCADELE ÇALIŞMA GRUBUNDAN

31 MAYIS TÜTÜNSÜZ BİR DÜNYA GÜNÜ

“TÜTÜN: KALKINMA İÇİN BİR TEHDİT !”^{1,2}

31.5.2017

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), **Tütünsüz Bir Dünya Günü** olarak kabul ettiği **31 Mayıs** tarihinde her yıl tütün kullanımıyla ilişkili sağlık ve diğer riskleri vurgulamakta, tütün tüketimini engellemek için etkili politikaların olması gerektiğini savunmaktadır.

Bu yıl (**2017**) **Tütünsüz Bir Dünya Günü** teması: **“Tütün: kalkınma için bir tehdit”** olarak belirlenmiştir.

Aşağıda yer alan şekilde DSÖ tarafından 2017 yılı için tüm dünyada kullanılması önerilen görselin Türkçeye uyarlanmış formatı görülmektedir.³

¹ <http://www.who.int/topics/tobacco/en/>

² <http://www.who.int/campaigns/no-tobacco-day/2017/event/en/>

³ <http://www.who.int/entity/campaigns/no-tobacco-day/2017/poster/en/index.html>

Bu noktada tütün, tütün kontrolü ve kalkınma hedefleri ile ilgili gerçekleri hatırlamakta yarar bulunmaktadır:

- ✓ Tütün kullanımına bağlı olarak her yıl milyonlarca ölüm meydana gelmektedir. Önlem alınmadığında bu rakamın 8 milyona ulaşması beklenmektedir.
- ✓ Tütün kullanımı her birey için bir tehdittir.
- ✓ Tütün kullanımı kişileri ve toplumları yoksullaştırmaktadır, sağlıkta eşitsizliklerin derinleşmesine katkı sağlamaktadır.
- ✓ Tütün kullanımına bağlı erken ölümlerin %80'i kalkınma hedeflerine ulaşmada zorluklarla karşılaşan düşük ya da orta gelirli ülkelerde gerçekleşmektedir.
- ✓ Tütün ekim süreci çok miktarda böcek ilacı ve gübre gerektirir. Her yıl, tütün yetiştiriciliği 4,3 milyon hektar arazi kullanmaktadır ve bu süreç küresel düzeyde %2 ile %4 arasında ormanın yok olması ile sonuçlanmaktadır.
- ✓ Üretim nedeniyle iki milyondan fazla katı atık ortaya çıkmaktadır.

Tütün kontrolü devletlerin önemli bir ödevidir, ancak bu konuda bireysel çabalar da değerlidir. Birey olarak kimi yapılabilecekler aşağıda sıralanmıştır

- ✓ Tütün ürünlerini almamak
  - ✓ Tütün ürünlerini bırakılmaya kişisel ajandalarda hızla yer vermek
  - ✓ Pasif içicilikten koruyan her türlü önleme %100 sahip çıkmak
  - ✓ Başkalarının, özellikle ikram sektörü çalışanlarının ve diğer müşterilerin temiz hava soluma hakkına saygı duymak
- Tütün satın almak için harcanan parayı sağlık, gıda, eğitim gibi başkaca temel gereksinimlere ya da sağlıklı hobilere aktarmak (Örneğin; bir kişi günde bir paket sigara içiyorsa ayda yaklaşık 300TL'sini, yılda 3600 TL'sini sadece sigara almak için harcamaktadır. Kişi bu tuzağa düşmeyebilir, DUR DİYEBİLİR!)

Üretimden tüketime/kullanıma bu kadar geniş yelpazede zararları olan tütünün kullanımının ve makul olan bir sürede üretiminin engellenmesi için çalışmaların hızlandırılması gerekmektedir. Bu konuda, tütün kontrolü Birleşmiş Milletler tarafından ortaya konulan sürdürülebilir kalkınma hedefleri kapsamında da ele alınmaktadır. Özellikle bulaşıcı olmayan hastalıklarla mücadelede tütün kontrolü önemli bir başlıktır. Tütün kontrolü aşağıda yer konularda da gelişmelerin sağlanması için önemli bir adımdır:

- ✓ Tütün kontrolü sağlığın gelişmesi için gereklidir.
- ✓ Tütün kontrolü kalkınmayı destekler, geliştirir.
- ✓ Tütün kontrolü yoksulluk kısır döngüsünü bozar, açlığa son vermeye katkıda bulunur, sürdürülebilir tarımı ve ekonomik büyümeyi teşvik eder.
- ✓ Tütün kontrolü küresel iklim değişikliği ile mücadelede önemli bir adımdır.
- ✓ Tütün ürünlerine uygulanan vergilerin artırılması, devletlerin herkese sağlık hizmeti ulaştırabilmesi için ek kaynak yaratır.

Tütünsüz bir dünya dilekelerimizi kamuoyu ile paylaşır, saygılar sunarız.

Halk Sağlığı Uzmanları Derneği Tütün İle Mücadele Çalışma Grubu